

Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Aegon Levensverzekering N.V.

Samenvatting

Aegon Levensverzekering N.V. (hierna: *Aegon Leven*) neemt de belangrijkste ongunstige effecten van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. Deze verklaring is de geconsolideerde verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van Aegon Leven. Deze verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren heeft betrekking op de referentieperiode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. Aegon Leven heeft beleggingen voor eigen boek en beheert het pensioenvermogen van haar klanten. Deze verklaring ziet naast de beleggingen voor eigen boek, op de beleggingen in onderstaande producten voor klanten:

1. Uitkerend Beleggingspensioen
2. Uitkerend Garantiepensioen
3. Diverse overige producten met een beleggingscomponent die niet meer actief worden aangeboden

De eerste 2 producten zijn artikel 8 SFDR producten, dat betekent dat er met deze producten ESG kenmerken worden gepromoot, maar deze producten hebben geen duurzame beleggingsdoelstelling. De overige producten zijn artikel 6 SFDR producten, dat wil zeggen dat het geen ESG kenmerken promoot en geen duurzame doelstelling heeft.

Aangezien het voor ons onmogelijk is om met alle (eventuele) ongunstige effecten tegelijk rekening te houden, hebben wij de potentiële ongunstige effecten onderverdeeld in vijf belangrijke thema's waaraan wij prioriteit geven. Naast onderstaande thema's is goede governance een voorwaarde waaraan onze beleggingen moeten voldoen. Dit is vastgelegd in ons Beleid Verantwoord Beleggen. Het Beleid Verantwoord Beleggen maakt onderdeel uit van het beleggingsbeleid van Aegon Leven. De uitgangspunten van dit beleggingsbeleid zijn terug te vinden in de Verklaring Beleggingsbeginselen van Aegon Leven.

De reden dat wij aan deze thema's prioriteit geven is dat wanneer zich met betrekking tot een of meer van deze thema's een ongunstig effect voordoet, de impact daarvan voor mens en milieu ernstig en onomkeerbaar kan zijn. De keuze voor de aanvullende indicatoren is gemaakt binnen de thema's waarop wij focussen. De aanvullende indicatoren zijn mede gekozen op basis van huidige beschikbaarheid en betrouwbaarheid van data. Wij focussen ons op de volgende thema's:

- klimaatverandering
- diversiteit en inclusie
- biodiversiteit
- mensenrechten
- gezondheid en welzijn

De belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren zijn: Broeikasgasemissies, koolstofvoetafdruk en blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen.

In 2023 hebben als gevolg van de overname van Aegon door a.s.r. besloten het duurzaam beleggingsbeleid gefaseerd te converteren naar het duurzaamheidsbeleid van a.s.r. Als gevolg van dit besluit werd vanaf de 2e helft van 2023 het uitsluitingsbeleid van a.s.r. overgenomen, maar werd het verantwoord beleggingsbeleid van Aegon voor de overige onderdelen nog aangehouden. Dit betekent dat de thematische aanpak en gebruik van engagement en voting gedurende 2023 werd aangehouden. Dit betekent ook dat de toelichting op de cijfers gebaseerd zijn op dit bestaande beleid, inclusief doelen en uitgangspunten. Vanaf 2025 zal het SRI beleid van a.s.r. van kracht zijn. Meer informatie hierover is te vinden [via deze link](#).

Deze verklaring is gebaseerd op de SFDR regelgeving. Nog niet alle bedrijven waarin wordt belegd zijn verplicht data over de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren te publiceren. De data in deze verklaring is verstrekt op een 'best-effort' basis en is mogelijk niet beschikbaar voor alle onderliggende beleggingen. Daardoor kan de tabel hieronder slechts een gedeeltelijke weergave van de volledige beleggingen bieden en kunnen de gepubliceerde effecten op duurzaamheidsfactoren een beperkte betekenis hebben. De cijfers kunnen in de toekomst worden aangepast als vollediger en betrouwbaar data beschikbaar is. De gepubliceerde effecten op duurzaamheidsfactoren zouden daardoor negatiever kunnen worden, bijvoorbeeld omdat er data beschikbaar is gekomen voor een groter deel van de beleggingen.

Om deze reden zijn we dit jaar nog uiterst terughoudend in het afleggen van verantwoording over de gerapporteerde verschillen ten opzichte van afgelopen jaar.

English Summary

Aegon Levensverzekering N.V. (*hereinafter Aegon Leven*) takes into account the most important adverse effects of its investment decisions on sustainability factors. This statement is the consolidated statement of the most significant adverse effects on Aegon Leven's sustainability factors. This statement regarding the most important adverse effects on sustainability factors relates to the reference period from January 1, 2023 to December 31, 2023. Aegon Leven has investments for its own book and manages the pension assets of its customers. In addition to investments for your own book, this statement applies to investments in the following products for customers:

1. Payable Investment pension
2. Payable Guarantee Pension
3. Various other products with an investment component that are no longer actively offered

The first 2 products are Article 8 SFDR products, which means that these products promote ESG characteristics, but these products do not have a sustainable investment objective. The other products are Article 6 SFDR products, which means that they do not promote ESG features and do not have a sustainable objective.

Since it is impossible for us to take into account all (possible) adverse effects at the same time, we have divided the potential adverse effects into five important themes to which we give priority. In addition to the themes below, good governance is a condition that our investments must meet. This is laid down in our Responsible Investment Policy. The Responsible Investment Policy is part of Aegon Leven's investment policy. The principles of this investment policy can be found in Aegon Leven's Statement of Investment Principles.

The reason we prioritize these themes is that if an adverse effect occurs with regard to one or more of these themes, the impact on people and the environment can be serious and irreversible. The choice for the additional indicators was made within the themes on which we focus. The additional indicators have been chosen partly based on the current availability and reliability of data. We focus on the following themes:

- climate change
- diversity and inclusion
- biodiversity
- human rights
- health and wellbeing

The most important adverse effects on sustainability factors are: Greenhouse gas emissions, carbon footprint and exposure to companies active in the fossil fuel sector.

In 2023, as a result of the acquisition of Aegon by a.s.r. decided to gradually convert the sustainable investment policy to the sustainability policy of a.s.r. As a result of this decision, a.s.r.'s exclusion policy was extended from the second half of 2023. was taken over, but Aegon's responsible investment policy was still maintained for the other components. This means that the thematic approach and use of engagement and voting was maintained throughout 2023.

This also means that the explanation of the figures is based on this existing policy, including goals and principles.

From 2025, a.s.r.'s SRI policy will be in force. More information about this can be found [via this link](#).

This statement is based on the SFDR regulations. Not all companies in which investments are made are yet obliged to publish data on the most important adverse effects of investment decisions on sustainability factors. The data in this statement is provided on a best-effort basis and may not be available for all underlying investments. As a result, the table below can only provide a partial representation of the entire investments and the published effects on sustainability factors may have limited significance. The figures may be adjusted in the future when more complete and reliable data becomes available. The published effects on sustainability factors could therefore become more negative, for example because data has become available for a larger proportion of investments.

For this reason, we are still extremely cautious this year in accounting for the reported differences compared to last year.

Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Met de thema's waarop we ons focussen streven we ernaar om positieve impact te hebben. Op dit moment hebben onze beleggingen het meeste impact op de volgende duurzaamheidsfactoren:

Broeikasgasemissies: Door de broeikasgasemissies van bedrijven te beoordelen, kunnen we identificeren welke sectoren en bedrijven de grootste impact hebben op de klimaatverandering. We streven ernaar om bedrijven te identificeren die hun emissies moeten verminderen en streven naar een duurzamere bedrijfsvoering.

Koolstofvoetafdruk: Ook door de koolstofvoetafdruk van bedrijven te beoordelen, kunnen we identificeren welke sectoren en bedrijven de grootste impact hebben op de klimaatverandering. We moedigen bedrijven aan om hun koolstofvoetafdruk te verkleinen en te streven naar een koolstofarme economie.

Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen: Gezien de urgentie van de klimaatcrisis, besteden we speciale aandacht aan onze blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de fossiele brandstoffensector. Hiermee kunnen we echt impact maken. We erkennen de noodzaak van een geleidelijke overgang naar schone energiebronnen en streven ernaar om onze investeringen in deze sector te verminderen. We moedigen bedrijven aan om zich actief bezig te houden met de energietransitie en alternatieve, duurzame oplossingen te omarmen.

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting*	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
					Onderstaande maatregelen zijn genomen als gevolg van de RI Policy van Aegon Nederland. Als gevolg van de overname van Aegon door a.s.r. zal deze policy worden vervangen. Zie hiervoor de volgende link: Duurzaam beleggingsbeleid .

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

Broeikasgasemissies 	1. BKG-emissies	Scope 1- BKG-emissies	302.058,8 t CO2 equivalent	277.663,2 t CO2 equivalent		Doorlopende maatregelen: Dialoog aangaan met ondernemingen met de grootste CO2 emissie en hen ertoe bewegen uiterlijk eind 2024 Science-based targets vast te stellen.
		Scope 2- BKG-emissies	86.878,0 t CO2 equivalent	94.397,1 t CO2 equivalent		Als gevolg van de invoering van het duurzaam beleggingsbeleid van a.s.r. zijn de doelstellingen aangepast. Deze zijn te vinden in de Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren (PAI Statement). Zie hiervoor de volgende link .
		Scope 3- BKG-emissies	4.118.460,5 t CO2 equivalent	2.252.310,8 t CO2 equivalent		
		Totale BKG-emissies uitgedrukt in ton CO2eQ	4.507.397,4 t CO2 equivalent	2.624.389,5 t CO2 equivalent		
	2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk uitgedrukt in ton CO2e/mio EUR	184,8 t CO2 equivalent per miljoen EUR aan beleggingen	293,5 t CO2 equivalent per miljoen EUR aan beleggingen	Totaal scope 1,2,3	Doorlopende maatregelen: Dialoog aangaan met ondernemingen met de grootste CO2 emissie en hen ertoe bewegen uiterlijk eind 2024 Science-based targets vast te stellen. Als gevolg van de invoering van het duurzaam beleggingsbeleid van a.s.r. zijn de doelstellingen aangepast. Deze zijn te vinden in de Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren (PAI Statement). Zie hiervoor de volgende link .

* Als gevolg van overstap op nieuwe externe ESG-dataleverancier zijn de cijfers voor 2022 en 2023 niet direct vergelijkbaar vanwege verschillende definities, methodieken en brongegevens, daardoor mist een toelichting.

	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd uitgedrukt in CO2e/mio EUR	452,4 t/EUR miljoen omzet	621,2 t/EUR miljoen omzet	Totaal scope 1,2,3	Doorlopende maatregelen: Dialoog aangaan met de 21 (2 bedrijven zijn verkocht en 2 zijn uitgesloten ten opzichte van vorig jaar) ondernemingen met de grootste CO2 emissie en hen ertoe bewegen uiterlijk eind 2024 Science-based targets vast te stellen. Als gevolg van de invoering van het duurzaam beleggingsbeleid van a.s.r. zijn de doelstellingen aangepast. Deze zijn te vinden in de Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren (PAI Statement). Zie hiervoor de volgende link.
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	2,9%	4,5%		Doorlopende maatregelen: Uitsluitingen van ondernemingen die 5% of meer van hun inkomsten verkrijgen uit de exploratie, ontginning of raffinage van steenkool. Daarnaast worden ook ondernemingen uitgesloten die jaarlijks meer dan 20 miljoen ton steenkool produceren én de exploratie-, ontginnings- of raffinageactiviteiten actief aan het uitbreiden zijn, ook als het hier minder dan 5% van de inkomsten betreft. Uitsluiting van ondernemingen die 5% van hun inkomsten verkrijgen uit olie- en gasexploratie en -productie in Arctische zeegebieden. Uitsluiting van ondernemingen die pijpleidingbeheerder zijn en die in belangrijke mate betrokken zijn bij het transport van teerzand. Als gevolg van het Duurzaam Beleggingsbeleid van a.s.r. is hieraan toegevoegd: Uitsluiting van ondernemingen die 5% van hun inkomsten verkrijgen uit onconventionele olie- en gasexploratie. Uitsluiting van ondernemingen in steenkool (0%) en van elektriciteit uit fossiele brandstoffen (max 20%) of kernenergie (max 50%).

5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie en opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen	0,2% verbruik 0,5% opwekking	66,3 % verbruik 15,4% opwekking	Doorlopende maatregelen: Uitsluiting van ondernemingen die 5% van hun inkomsten verkrijgen uit de opwekking van elektriciteit met steenkool. Daarnaast worden ook ondernemingen uitgesloten die over meer dan 10 gigawatt aan kolengestookte opwekkingscapaciteit beschikken én de kolengestookte opwekkingscapaciteit actief aan het uitbreiden zijn, ook als het hier minder dan 5% van de inkomsten betreft. Uitsluiting van ondernemingen die 5% van hun totale productie in olie-equivalent verkrijgen uit teerzand. Als gevolg van het Duurzaam Beleggingsbeleid van a.s.r. is hieraan toegevoegd: Uitsluiting van ondernemingen die 5% van hun inkomsten verkrijgen uit onconventionele olie- en gasexploratie. Uitsluiting van ondernemingen in steenkool (0%) en van elektriciteit uit fossiele brandstoffen (max 20%) of kernenergie (max 50%).
---	--	---	--	---

	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaat- effecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaat effecten				Doorlopende maatregelen: Dialoog aangaan met de 21 (2 bedrijven zijn verkocht en 2 zijn uitgesloten ten opzichte van vorig jaar) ondernemingen met de grootste CO2 emissie en hen ertoe bewegen uiterlijk eind 2024 Science-based targets vast te stellen.
		Agriculture, Forestry & Fishing (GWh/EURm)	0,0 GWh per miljoen EUR	3,7 GWh per miljoen EUR		Als gevolg van de invoering van het duurzaam beleggingsbeleid van a.s.r. zijn de doelstellingen aangepast. Deze zijn te vinden in de Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren (PAI Statement). Zie hiervoor de volgende link .
		Construction (GWh/EURm)	0,0 GWh per miljoen EUR	0,1 GWh per miljoen EUR		
		Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply (GWh/ EURm)	0,0 GWh per miljoen EUR	5,0 GWh per miljoen EUR		
		Manufacturing (GWh/EURm)	0,1 GWh per miljoen EUR	0,8 GWh per miljoen EUR		
		Mining & Quarrying (GWh/EURm)	0,0 GWh per miljoen EUR	13,2 GWh per miljoen EUR		
		Real Estate Activities (GWh/EURm)	0,0 GWh per miljoen EUR	0,7 GWh per miljoen EUR		
		Transportation & Storage (GWh/EURm)	0,0 GWh per miljoen EUR	1,0 GWh per miljoen EUR		
		Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation (GWh/EURm)	0,0 GWh per miljoen EUR	0,4 GWh per miljoen EUR		
		Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles (GWh/EURm)	-	0,5		

Biodiversiteit 	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteits-gevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	0,0%	4,9%		Doorlopende maatregelen: Uitsluiting van: • ondernemingen die 5% of meer van hun inkomsten verkrijgen uit de productie en/of distributie van palmolie. • Ondernemingen die bossen beheren waarvan 75% of minder FSC-gecertificeerd is. Aangesloten bij Finance for Biodiversity Pledge. Ondersteuning IRBC-werkgroep om inzichten in biodiversiteit te bevorderen. <i>Controverses op dit gebied kunnen worden beschouwd als risico's of schendingen van de UN Global Compact Principles. Indien uit data blijkt dat er sprake is van (het risico van) verlies van biodiversiteit, zal AVB hierop reageren door middel van engagement of uitsluiting.</i>
Watergehalte 	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0.0 t/EUR miljoen aan belegging	0,8 t/EUR miljoen aan beleggingen		Als onderdeel van het thema Biodiversiteit maakt dit deel uit van onze doorlopende engagement en voting activiteiten.
Afval 	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,6 t/EUR miljoen aan beleggingen	8,5 t/EUR miljoen aan beleggingen		Als onderdeel van het thema Biodiversiteit maakt dit deel uit van onze doorlopende engagement en voting activiteiten.

Aanvullende E indicatoren

Emissies 	Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen	20,0%	42,3%	Doorlopende maatregelen: Dialoog aangaan met de 25 ondernemingen met de grootste CO2 emissie en hen ertoe bewegen uiterlijk eind 2024 Science-based targets vast te stellen. Het doel voor 2050 is om met onze beleggingen geen broeikasgasemissies meer te financieren. Het streven is netto-nul. Wij hebben ons er ook toe verbonden al het klantvermogen uiterlijk op 31 december 2025 binnen de reikwijdte van ons klimaatactieplan te brengen. Dit houdt in dat wij de komende jaren doelstellingen zullen vaststellen om dat vermogen bij de Overeenkomst van Parijs te laten aansluiten.
---	---	---	-------	-------	---

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Sociale thema's en arbeidsomstandigheden 	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	0,7%	0,9%	Als onderdeel van het thema Mensenrechten maakt dit deel uit van onze doorlopende engagement en voting activiteiten. Vanaf eind 2023 geldt het uitsluitingenbeleid van a.s.r. Het duurzaam beleggingsbeleid van a.s.r. is gebaseerd op internationale normen en convenanten zoals het UN Global Compact, de OECD Guidelines for Multinational Enterprises, de UN Guiding Principles on Business and Human Rights en International Labour Organization (ILO) conventies. Bedrijven die ernstige controverses hebben op het gebied van deze conventies zoals mensenrechten, arbeidsrechten en milieu, worden uitgesloten van het beleggingsuniversum. Voor het vaststellen van een controverses maakt AVB gebruik van twee dataleveranciers: Moody's ESG en MSCI ESG. Door informatie van twee onafhankelijke partijen te combineren wordt gestreefd naar een zo objectief mogelijke analyse.
---	--	---	------	------	--

	11. Ontbreken van procedures en compliance mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtsnoeren kunnen worden aangepakt	9,0%	70,4%		Als onderdeel van het thema Mensenrechten maakt dit deel uit van onze doorlopende engagement en voting activiteiten. Vanaf eind 2023 geldt het uitsluitingsbeleid van a.s.r. Het duurzaam beleggingsbeleid van a.s.r. is gebaseerd op internationale normen en convenanten zoals het UN Global Compact, de OECD Guidelines for Multinational Enterprises, de UN Guiding Principles on Business and Human Rights en International Labour Organization (ILO) conventies. Bedrijven die ernstige controverses hebben op het gebied van deze conventies zoals mensenrechten, arbeidsrechten en milieu, worden uitgesloten van het beleggingsuniversum. Voor het vaststellen van een controverser maakt AVB gebruik van twee dataleveranciers: Moody's ESG en MSCI ESG. Door informatie van twee onafhankelijke partijen te combineren wordt gestreefd naar een zo objectief mogelijke analyse.
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	0,3%	16,7%		Als onderdeel van het thema Diversiteit & Inclusie maakt dit deel uit van onze doorlopende engagement en voting activiteiten.
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	10,4%	34,9%		Als onderdeel van het thema Diversiteit & Inclusie maakt dit deel uit van onze doorlopende engagement en voting activiteiten.

	14. Blootstelling aan controversiële wapens (anti-personeelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,0%	0,0%		Als onderdeel van het thema Mensenrechten maakt dit deel uit van onze doorlopende engagement en voting activiteiten. Uitsluiting van - Ondernemingen die betrokken zijn bij de ontwikkeling, de productie en het onderhoud van, en de handel in: - landmijnen; - biologische of chemische wapens; - clustermunitie; - munitie met verarmd uranium; - brandwapens met witte fosfor; kernwapensystemen. - Ondernemingen die belangrijke en specifieke onderdelen voor controversiële wapens, zoals hiervoor vermeld, produceren of ontwikkelen, of essentiële diensten voor het gebruik daarvan leveren. - Ondernemingen die betrokken zijn bij wapenhandel naar landen: - waarvoor een wapenembargo van de VN-Veiligheidsraad, de Verenigde Staten of de Europese Unie of een ander relevant multilateraal wapenembargo geldt; - die in een oorlogsgebied liggen; en/of - die gelden als risicolanden waarvoor de Nederlandse overheid een 'vermoeden van weigering' hanteert bij de goedkeuring van exportvergunningen. - Alle Russische en Wit-Russische ondernemingen. Vanaf eind 2023 geldt het Duurzaam Beleggingsbeleid van a.s.r. Hierbij geldt een zero tolerance beleid voor productie en/of verkoop van conventionele en controversiële wapens. Als gevolg van de uitsluitingen die dit beleid met zich meebrengt worden er sindsdien geen engagement en voting activiteiten meer ondernomen ten aanzien van deze ondernemingen. Zie voor meer informatie de volgende link: Duurzaam beleggingsbeleid.
--	--	---	------	------	--	---

Aanvullende S indicator

Mensenrechten 	Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	Aandeel beleggingen in entiteiten zonder mensenrechtenbeleid	19,0%	7,1%		Als onderdeel van het thema Mensenrechten maakt dit deel uit van onze doorlopende engagement en voting activiteiten.
--	---------------------------------------	--	-------	------	--	--

Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting*	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Ecologisch 	15. BKG-intensiteit	BKG-intensiteit landen waarin is belegd uitgedrukt in KtonCO ₂ eq/EURm	132,2 eq/miljoen EUR	0,2 eq/miljoen EUR		Het doel voor 2050 is om met onze beleggingen geen broeikasgasemissies meer te financieren. Het streven is netto-nul. Wij hebben ons er ook toe verbonden al het klantvermogen uiterlijk op 31 december 2025 binnen de reikwijdte van ons klimaatactieplan te brengen. Dit houdt in dat wij de komende jaren doelstellingen zullen vaststellen om dat vermogen bij de Overeenkomst van Parijs te laten aansluiten.
Sociaal 	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	2	2		Als onderdeel van het thema mensenrechten maakt dit deel uit van onze doorlopende engagement en voting activiteiten.

Aanvullende E indicator

Groene effecten 	Aandeel obligaties die niet zijn uitgegeven op grond van Uniewetgeving inzake ecologisch duurzame obligaties	Aandeel obligaties die niet zijn uitgegeven op grond van Uniewetgeving inzake ecologisch duurzame obligaties	90,5%	92,9%	Belegd via onze hypotheekportefeuille	
--	--	--	-------	-------	---------------------------------------	--

* Als gevolg van overstap op nieuwe externe ESG-dataleverancier zijn de cijfers voor 2022 en 2023 niet direct vergelijkbaar vanwege verschillende definities, methodieken en brongegevens, daardoor mist een toelichting.

Aanvullende S indicator

Sociaal 	Gemiddelde score inkomensongelijkheid	De inkomensverdeling en de economische ongelijkheid onder de deelnemers in een bepaalde economie, met inbegrip van een kwantitatieve indicator die nader wordt uitgelegd in de kolom "toelichting"	1,2	65,0	Deze indicator meet de verdeling van inkomen en economische ongelijkheid onder de deelnemers in een bepaalde economie. Hoe hoger de score voor inkomensongelijkheid, hoe lager de ongelijkheid (op een schaal van 0-100). Een eindscore van 50 vertegenwoordigt het gemiddelde, waarbij scores daarboven betekenen dat landen beter presteren dan hun collega's, terwijl scores onder 50 betekenen dat landen slechter presteren.	Als onderdeel van de thema's Diversiteit & Inclusie en Mensenrechten maakt dit deel uit van onze doorlopende engagement en voting activiteiten.
--	---------------------------------------	--	-----	------	---	---

Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting*	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Fossiele brandstoffen 	17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggin- gen in vastgoed- activa die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produ- ceren van fossiele brandstoffen	0,0%	0,0%	Belegd via onze hypotheken portefeuille en vastgoedposities (voor zover data beschikbaar is).	
Energie-efficiëntie 	18. Blootstelling aan energie- inefficiënte vastgoedactiva (tabel I)	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva	48,6%	61,6%	Belegd via onze hypotheken portefeuille en vastgoedposities (voor zover data beschikbaar is).	

* Als gevolg van overstap op nieuwe externe ESG-dataleverancier zijn de cijfers voor 2022 en 2023 niet direct vergelijkbaar vanwege verschillende definities, methodieken en brongegevens, daardoor mist een toelichting.

Broeikasgas-emissies 	18. BKG-emissies vastgoedactiva (tabel II)	Door vastgoed-activa Veroorzaakte scope 1-BKG-emissies	617 ton CO2eQ	-	De scope 3 emissies hebben hoofdzakelijk betrekking op de 'eigen boek' hypotheek-portefeuille. Het restant heeft betrekking op beleggingen in vastgoedfondsen Amvest. Voorgaand jaar was deze data niet beschikbaar.	
		Door vastgoed-activa veroorzaakte scope 2-BKG-emissies	1.095 ton CO2eQ	-		
		Door vastgoed-activa Veroorzaakte scope 3-BKG-emissies	491.868 ton CO2eQ	-		
		Totale door vastgoedactiva veroorzaakte BKG-emissies	493.580 CO2eQ	-		

Aanvullende E indicator

Energieverbruik 	Intensiteit energieverbruik	Energieverbruik in GWh van vastgoedactiva in eigendom, per m²	-	-	Geen data van beschikbaar	
---	-----------------------------	---	---	---	---------------------------	--

Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Beleggingsbeleid

De beleggingsstrategie van Aegon Leven is vastgelegd in het beleggingsbeleid van Aegon Leven en samengevat in de Verklaring Beleggingsbeginselen van Aegon Leven. Integraal onderdeel van het beleggingsbeleid van Aegon Leven is het Beleid Verantwoord Beleggen. Het Beleid Verantwoord Beleggen is op 1 september 2022 goedgekeurd door de Aegon NL Sustainability Board. Aegon NL steunt de transitie naar een klimaatbestendige samenleving en een netto-nul economie in 2050. Eind 2022 heeft Aegon NL een Klimaatactieplan gepubliceerd. Naar aanleiding van het Klimaatactieplan is het Beleid Verantwoord Beleggen per 1 januari 2023 geactualiseerd. Vanaf de 2e helft van 2023 werd het uitsluitingenbeleid van a.s.r. geïmplementeerd. De overige onderdelen van het bestaande verantwoord beleggingsbeleid is gecontinueerd. In het huidige Beleid Verantwoord Beleggen staat dat de duurzaamheidsfactoren waarnaar we kijken betrekking hebben op een van de volgende thema's:

- klimaatverandering
- inclusie en diversiteit
- biodiversiteit
- mensenrechten
- gezondheid en welzijn

De reden dat wij aan deze thema's prioriteit geven is dat wanneer zich met betrekking tot een of meer van deze thema's een ongunstig effect voordoet, de impact daarvan voor mens en milieu ernstig en onomkeerbaar kan zijn. Naast deze thema's is goede governance een voorwaarde waar onze beleggingen aan moeten voldoen. De keuze voor de duurzaamheidsfactoren is gemaakt op basis van de thema's waarop wij ons richten en mede op basis van de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van data over de duurzaamheidsfactoren. De duurzaamheidsfactoren zijn vastgelegd in het Beleid Verantwoord Beleggen.

We beleggen onder andere in bedrijven en landen. Voor elk thema bepalen we minimumnormen waaraan beleggingen moeten voldoen. Verder is onze beleggingsstrategie erop gericht om de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren te verminderen door actief aandeelhouderschap. Dat betekent dat we onze invloed als belegger gebruiken om bedrijven te stimuleren om positieve veranderingen te maken. Zo gaan we bijvoorbeeld in gesprek met bedrijven waarvan we hebben vastgesteld dat ze niet voldoen aan onze minimumnormen. Of met bedrijven die schade toebrengen aan mensen of de planeet. In dit gesprek brengen we onze bevindingen onder de aandacht. En het management van het bedrijf stellen we op de hoogte van onze zorgen. Daarnaast vragen we om de veranderingen die zij volgens ons in hun bedrijf moeten aanbrengen.

Hebben we stemrecht? Dan gebruiken we dat ook om onze doelen te ondersteunen en duurzame bedrijfspraktijken te bevorderen. We zetten ons in als actieve aandeelhouders. Toch is er geen garantie dat onze betrokkenheid succesvol is. Hebben onze acties te weinig effect? Dan kunnen we bedrijven in het kader van een jaarlijkse evaluatie toevoegen aan onze Uitsluitingenlijst. Daarnaast kiezen we ervoor om standaard niet in bepaalde bedrijven en landen te beleggen. Dat komt door de producten en diensten die deze bedrijven aanbieden, bijvoorbeeld steenkoolwinning, kernwapens of tabaksproductie. Landen komen op onze Uitsluitingenlijst als ze mensenrechten schenden of soortgelijke schendingen van wereldwijde normen. Meer informatie kun je vinden in het Beleid Verantwoord Beleggen en de Uitsluitingenlijst.

Vaststelling en uitvoering beleggingsbeleid: interne governance

Het beleggingsbeleid van Aegon Leven wordt vastgesteld door het bestuur van Aegon Leven (MT Aegon Leven). Het Beleid Verantwoord Beleggen maakt onderdeel uit van het beleggingsbeleid van Aegon Leven. Dit Beleid Verantwoord Beleggen wordt vastgesteld door de Aegon NL Sustainability Board. De Aegon NL Sustainability Board is benoemd door Aegon NL en bestaat

uit vertegenwoordigers van diverse functies en dochtervennootschappen van Aegon NL, zoals onder meer Aegon Leven. Als gevolg van de overname van Aegon door a.s.r. zijn deze taken en verantwoordelijkheden vanaf medio 2023 overgenomen door het ESG comité van a.s.r.

Het Responsible Investing Committee (hierna: RIC) was verantwoordelijk voor ontwikkeling en uitvoering van het Beleid Verantwoord Beleggen. Het RIC had een adviserende en uitvoerende rol met betrekking tot dit beleid. De adviserende rol hield onder meer in het toezien op naleving van wet- en regelgeving en lokale marktnormen. Het RIC deed voorstellen tot wijziging van het Beleid Verantwoord Beleggen aan de Aegon NL Sustainability Board, waarna de Aegon NL Sustainability Board het gewijzigde Beleid Verantwoord Beleggen vaststelt.

Als gevolg van de overname van Aegon door a.s.r. zijn deze taken en verantwoordelijkheden vanaf medio 2023 overgenomen door het ESG comité van a.s.r.

Na vaststelling van het Beleid Verantwoord Beleggen door de Sustainability Board heeft de RIC de uitvoering van het Beleid Verantwoord Beleggen verzorgd. Het RIC heeft toegezien op implementatie van dit beleid. Dit doet het RIC onder andere door aanpassingen in de Uitsluitingenlijst voor te stellen of door het Plan actief aandeelhouderschap op te stellen. Daarnaast ziet het RIC erop toe dat de externe fund managers waarmee Aegon samenwerkt zich houden aan het Beleid Verantwoord Beleggen. Dit doet het RIC niet alleen bij aanstelling van externe fund managers, maar ook periodiek door een jaarlijkse review van aangestelde externe fund managers en hun producten. Het RIC is niet bevoegd rechtstreekse beleggingsbeslissingen te nemen. Alle beleggingsbeslissingen worden genomen door Aegon Leven, met inachtneming van het beleggingsbeleid van Aegon Leven en het Beleid Verantwoord Beleggen. De RIC-leden zijn werkzaam in verschillende functies en dochtervennootschappen, waaronder Aegon Leven. Als gevolg van de overname van Aegon door a.s.r. zijn deze taken en verantwoordelijkheden vanaf medio 2023 overgenomen door het ESG comité van a.s.r.

Het beleid, de uitgangspunten en de governance van a.s.r. ten aanzien van duurzaamheid is zijn te vinden via deze [deze link](#).

Databronnen en verwerking

We gebruiken overwegend data van onze primaire fund manager Aegon Asset Management bij de screening van bedrijven en tijdens onze due diligence processen. Aegon Asset Management krijgt deze data van externe partijen. Als er geen gegevens beschikbaar zijn voor bepaalde indicatoren, rapporteren we over deze indicatoren met een waarde nul.

De informatie die van de fundmanagers is ontvangen heeft soms betrekking op een beperkt deel van de portefeuille, omdat er nog slechts beperkt informatie beschikbaar is. Dat komt omdat nog niet alle bedrijven waarin wordt belegd verplicht zijn data over de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren te publiceren. We houden dit scherp in de gaten. De cijfers in deze verklaring kunnen in de toekomst worden aangepast als vollediger en betrouwbare data beschikbaar is. De gepubliceerde effecten op duurzaamheidsfactoren zouden daardoor negatiever kunnen worden, bijvoorbeeld omdat er data beschikbaar is gekomen voor een groter deel van de beleggingen.

Om deze reden zijn we nu nog uiterst terughoudend in het afleggen van verantwoording over de verschillen.

De rapportages die we ontvangen van onze fund managers vormen de basis voor het in overweging nemen van de belangrijkste ongunstige effecten met betrekking tot onze beleggingen. De rapportages die we van onze fundsmanagers ontvangen zijn samengesteld op basis van data van externe partijen.

Indien er geen of beperkt betrouwbare en bruikbare data beschikbaar is over ongunstige effecten gaan we in gesprek met bedrijven om zoveel mogelijk informatie van hen te krijgen die we kunnen gebruiken bij onze beleggingsbeslissingen.

Engagementbeleid

Ons Beleid Verantwoord Beleggen vormt de basis voor ons Engagementbeleid. Wij geloven in een actief aandeelhouderschap. Hiermee bedoelen we dat we onze invloed als belegger willen gebruiken om een positieve verandering in de wereld te realiseren. Dit doen we door in gesprek te gaan met bedrijven waar we mogelijke ongunstige effecten of slechte governance zien. In zo'n gesprek brengen we onze bevindingen onder de aandacht. En we stellen het management van die bedrijven op de hoogte van onze zorgen. Daarnaast geven we aan welke veranderingen er volgens ons nodig zijn. We focussen ons daarbij voornamelijk op vastrentende en aandelenbeleggingen in beursgenoteerde bedrijven.

We richten ons op de eerdergenoemde prioriteit thema's die staan in het Beleid Verantwoord Beleggen. Deze onderwerpen zijn ook de basis voor ons jaarlijkse Plan actief aandeelhouderschap. Dit plan bevat duidelijke doelstellingen voor onze actieve aandeelhoudersactiviteiten. Maar ook welke onderwerpen en bedrijven prioriteit krijgen tijdens onze engagement-activiteiten en bij het gebruiken van het stemrecht in het komende jaar.

Regelmatig beoordelen we de voortgang van de engagement activiteiten. Aan het einde van elk jaar is er een uitgebreide evaluatie. We besteden dan extra aandacht aan bedrijven met een slechte governance. Gedurende maximaal één jaar blijven we betrokken bij ondernemingen die niet voldoen aan de wereldwijde internationale corporate governance-normen. Voor ondernemingen die het risico lopen niet aan de normen te voldoen is er een traject van drie jaar. Dat is in lijn met de eisen van governance in het Beleid Verantwoord Beleggen. Zijn er na die periode niet voldoende stappen genomen om de verbeterpunten aan te pakken? Dan voegen we deze bedrijven toe aan onze Uitsluitingenlijst. Meer informatie over ons engagementbeleid is te vinden in het Beleid Verantwoord Beleggen. Het duurzaam beleggingsbeleid, zoals dit door a.s.r. is vastgesteld, is te vinden via de volgende link: [SRI Policy](#).

Verwijzingen naar internationale normen

Wij volgen jaarlijks een proces om ongunstige effecten en slechte corporate governance te onderzoeken en te beperken. Dit proces richt zich op beursgenoteerde beleggingen (obligaties en aandelen). Zijn er gegevens beschikbaar over niet-beursgenoteerde bedrijfsbeleggingen? Dan houden we ook rekening met die beleggingen. Ons proces is gebaseerd op het due diligence-proces dat is beschreven in de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Het begint met een jaarlijks identificatieproces. Tijdens dit proces onderzoeken we beleggingen op naleving van wereldwijde normen, bijvoorbeeld de United Nations Global Compact Principles. Wij zullen ook komende referentieperiode deze internationale normen hanteren. Tijdens het proces onderzoeken we de belangrijkste ongunstige effecten. Maar ook de ecologische en sociale verbeterpunten die de bedrijven hebben genomen.

Het RIC beoordeelt de resultaten van het jaarlijkse evaluatieproces. De evaluatie helpt het ons om te bepalen op welke bedrijven we ons moeten richten voor engagement. Of hoe we moeten stemmen op de jaarlijkse algemene aandeelhoudersvergaderingen. Meer informatie over onze aanpak is te vinden in het Beleid Verantwoord Beleggen Aegon Nederland N.V.

Aegon steunt de transitie naar een klimaatbestendige samenleving en een netto-nul economie in 2050. In december 2022 heeft Aegon NL haar Klimaatactieplan gepubliceerd en is vastgelegd wat Aegon NL wil bereiken en hoe ze dat doen. In lijn met onze commitment aan het Klimaatakkoord en Aegons deelname aan de Net Zero Asset Owner Alliance is in november 2021 de ambitie gepubliceerd om uiterlijk in 2050 netto nul uitstoot te financieren. Deze doelstelling geldt ook voor de beleggingen van onze klanten. Wij hebben ons ertoe verbonden de beleggingen van onze klanten uiterlijk op 31 december 2025 binnen de reikwijdte van ons Klimaatactieplan te brengen. Dit houdt in dat wij de komende jaren ook doelstellingen zullen vaststellen om dat vermogen bij de Overeenkomst van Parijs te laten aansluiten.

Aegon Leven maakt bij haar beleggingsbeslissingen geen gebruik van toekomstgerichte klimaatscenario's. De redenen hiervoor zijn dat wij het vooralsnog te speculatief achten een veronderstelling te maken over de mate waarin de gemiddelde temperatuur zal stijgen. Daardoor kunnen wij nog onvoldoende de gevolgen van temperatuurstijging op de rendementsontwikkelingen van onze beleggingen voorspellen. Ook zien wij op basis van huidige inzichten niet hoe gevolgen van temperatuurstijgingen tot een significant andere verdelingen tussen zakelijke en vastrentende waarden of rentehedge zullen leiden. Het duurzaam beleggingsbeleid, zoals dit door a.s.r. is vastgesteld, is te vinden via de volgende link: [SRI Policy](#).

Historische vergelijking

In 2022 hebben wij ons Beleid Verantwoord Beleggen aangepast om daarin op te nemen hoe wij ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking nemen. De belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren zijn in 2022 voor het eerst gemeten. Hierbij hebben wij geconcludeerd dat de volledigheid en betrouwbaarheid van de ontvangen informatie te beperkt is om er realistische conclusies uit te trekken. Zodra de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatie voldoende op orde is, kan deze eventueel leiden tot een realistische nulmeting.

Deze verklaring is goedgekeurd door het bestuur van ASR Levensverzekering N.V. op 25 juni 2024.

AEGON Levensverzekering N.V.
Aegonplein 50
2591 TV Den Haag

Postbus 5
2501 AB 'S-GRAVENHAGE
Tel 070-3447000
Fax 0703447010
Web www.aegon.nl

KVK 27095315 0000
Vestnr 000018680836
RSIN 008374089
BTW NL008374089B01
LEI 5493003SPEWN841SWG39

